

ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΡΩΜΑΤΖΑ

ΤΟ ΤΑΜΑ ΤΗΣ ΑΝΘΟΥΛΑΣ

(Συνέχεια ἐξ τοῦ πρωτηγομένου)
ΤΑΝ σταγμές πού τὸ ζωάνει τῆς μαῖας
ταξιδεύεισα στὴν κόρα τῶν δούρων. "Εἶδε
πε, μὲ τὸ μάτια τῆς φυγῆς της, γὰρ φτίζει
νει σ' ἄγνωστα, χωματικὰ λιμάνια, σὲ τα
ποὺς μακρινοὺς καὶ εντυπωτικούς—τότους
μαγικούς καὶ ὀνειρεμένους, λιτόφορούς
ἄτ τὸ βάρος τῆς ζωῆς. Σ' αὐτοὺς τού
τούς δέν ὑπῆρχε υλήψη, δὲν ὑπῆρχε στε
οχώρα παι καῆμος—μένο μᾶλλον τρυφερὴ μελαγχο
λία. Τὰ ποντικά πετοῦσαν στὸν άέρα, μὲ γλυκούς
λαϊδήματα χωρᾶς. "Ενας κόδιος ἀπὸ πρωτανάδες
ἰπὸ περιοκλίδες παι κισσούς ἀγγιλιαὶς τοὺς δι
νατούς κοριούς, καὶ ἔπλετε τργύνω τοὺς στεφανού
βελούδενα. Παντοὶ λουλούδια γαλανά, γαλάνη καὶ
εὐφρόσηνή. Καὶ μέσ' στὸ νεαρὸν αὐτὸν παράδεισο
ἔνωσθε τὴ δικῆ τὴν καρδιὰν, γὰρ απαρτεῖται, γὰρ λιώνει, καὶ ν
πνίγεται, ἀπὸ μιᾶς ἄγνωστης καὶ ἀλάλητη συγκίνησις...

„Αλλοτε πάλι, την άραια πού συντονίστε στό παραδίζεο, κυριώτες κάποιο σύννεφο χρωστο, ν' ακουεινέστε μοναχό μέσ' στό διάστημα. Κ' ξερείτε, μ' αύγαντα τα δάγκνα, με τά μάτια κυρραφένα στό βασιλέανα παρακολούθωντας τα βουβά κ' αμφιφεύενα, ν' αλλάζει ζηδιά, σχήμα, καθ' νά γένεται.... Κ' διατ., πάλι, άγνωγή τίς βοσκίνες κοιτάνες, πού βρεντούνται μέσ' στην ήσησιάν, μ' ένα συγχρόνο παράταν, βαθύτα μάτια τη γιασιάζαν άργην δάκρυα. „Επινοείς έναν κυριόν αγγελιά, τριψεροί κ' αλλόσοτη πατάνιξη, στον θλιψμένον ήχο της καυτάτας — καὶ θαρροῦσε πώς ήταν μια φωνή, μια μακρινή κ' επίστημα φωνή, πού τίποτανδεσ' έναν άλλον κύριον, σὲ μια πατύδια, ξεχασμένην τόρα, πού νοσταύγοιδε και πού λαυταρούδησε. Κ' ένας λυγιώδες τριχιλίες το στήθος της—ένα παραποτόν βαύν και σιγανό, γιανάτο σπαραγμό, μαζί και γλύκα, σύν το ζημένο ήχο της καυτάτας...“

Αντές οι ἀληθινότερες στιγμές, θίαν ή μόνη της χωρά, σ' αὐτὸν τὸ κόπιο. Τις ἄλλες δρεσ, σκύτλες, συγγρίζει τὸ πάντα, ἐπενει πάτα, πότις τέ καὶ γλάστρες, ταχυποιῶσαν μέσ' στὸ μαγαζί, περιποιάντας τὶς περιοχαλάδες, κ' ἔδειν τα καινούρια τους πλούτωμα, μὲν κλωττοῖς, κρεμασθέντας ἡπο τῷ παρθένῳ, γὰρ νῦν σκαρφαλώσουσαν στὸν τούρο, καὶ ἵπποινθενταί ἀπὸ ὅλες τὶς μερές. Δὲν εἶχε σιντοφαίρι τῆς ταχικής, περά μια φιλενάδα τῆς καρδιᾶς της, τὴν Ἀρσεπέτα, τὴν ἀδερφὴν τοῦ Νότη, μιὰ ποιαξιάνια, ξενορή, μελαχρυνούμια, ποὺ καθόταν στὴν ίδια τὴν αὐλή, στὸ ὑποτίτον μέρος τῆς ταβέρνας, μὲ τὴ μάννα της καὶ μὲ τὸν ἀδερφό της.

Ἐνα διάδημα, ἐνώπιον τῆς στρατιᾶς, στραγγούλῃσε τὸ πόδι γιὰ καλά.
Τότε ἀναγκάστησε νά μείνει μὲν βδομάδα στὸ
ερεβάνι. Ή Αριστούρη τῆς ἔφευγε βιβλία, Ή-
ξανδρεί λίγα γραμματάκια, καὶ δίχτυρε στὸ διά-
βασμα. Μέσα σ' αὐτά τα βιβλία ποὺ τῆς ἔφε-
ρε, ἤταν κ' εἴναι τοὺς παθητικούς, ή «Ιστορία
του Μιμέζου καὶ τῆς Μάριπρε».

* * *

Ο Νότιης, τότε, δούλευε σε κάποιο έργοστάσιο. Ή τέχνη του ήταν μαργαρίτες. «Εργειν τὸ πρῶι, μὲ τὰ χαράματα, καὶ γύριζε τὸ βράδι, πολλὲς φορές πικνένος. Κάποτε δὲν έγκρωταν καὶ καθόλον. Είχε τρεις μήνες νά τὸ δεῖ, καὶ νά μαλήσουν. Κόντευε νά πάσι στρατιώτης, καὶ δούλευε χωρὶς διακοπή, για νά μάζωσε τίποτα μιά. Καθότανε στά μέσα τῆς μαλῆς, μὲ τὴ μάννα του καὶ μὲ τὴν ἀδερφὴν του —στὸ πάσο μέρος τῆς ταβέρνας, καθὼς είπαν. «Οταν γ' οἱ τρεις τους ήταν μικρά, πάζανε ταχτικά μέσ' στήν μελ.» Γεπετα, τὸ πρόσωπο του ποδεύειν. Η «Ανθούδια τηγανιτα σκολιό, ή 'Αριστεά μαθώνεις μοδίστου, ω' ο Νότιος ζώχτε νά σπάνων στή δομάλι.» Ή ταν δύο γορίνια πό μεγάρη του, μάγινα μήκαινα με τὴν Αετίστεα.

Ο Νότης ἤταν περιφέρων, κλειστός. Ποτὲ δὲ ἔλεγε ποιῶντά
διώκων ὅταν ἦταν μὲν κορίστα. Ηέταγε τίς κοινέντες τοῦ βασιλεῖον καὶ
μονονούλλοι, καὶ ποτὲ δὲ κοιτάζει στὰ μάτια. Τὰ μάτια του γη-
στρούσσαν, τὴν ὄμβρα ποὺ μιλούσε, φοβούμενα καὶ συνεπαλέμενα. Σ'
ἄλλους, αὐτὸν, εἶναι κακοὶ σημάδι, καὶ δείχνει χαρακτήρα ποτεντοῦ σ'
ἔκεινον, δύσις, ἥταν συστολή, λεπτότερα ψυχῆς κ' εὐασθησίας. Δὲν
ἀγαπούσε κ' εἴνυσε πάντα πότο νῦ Σεφενγκεί. Ή ἀδερφή του ἦταν
ἄλλον χαρακτήρας. Γέλασθη, ἀνοιχτόκυρη καὶ φιλόνη, κ' ἔτιπε
πολὺν εὔσκολα φίλεις. Αὗτός ἐπιπλέον δύσκολα φίλια —ὅταν, δύσις,
οὐ ποτεντοῦσα κάποτε, ἥταν δυνατές γηγενέας πάθος. Ένας τέτοιος φί-
λος τῆς κυρδίας του, ἥταν θνατός ἄλλος συντεγγύτης του, οὐγάρι μεγά-

λύτερος — δὸς Νίκος ὁ Ρουσάκης. Μέρου — νόχτα βρασκάντουσαν μαζὶ — καὶ — διαν τὸν Νίκον ντύθηκε φαντάσιος, ἀνέβανε συγκάντι στὸ Παπα-
τήματα, μόνο καὶ μόνον γὰρ νὰ βρίσκεται ποντά του. Καὶ διαν τὰ
παπτέριόθραδα, ἔπαιρε ἀδεια καὶ πεταγόταν κάτω, γνήσιαν ὥη νί-
γρα, καὶ γένεταισαν. 'Ο Νίκος τραγούδουσε καὶ ἐπαίζει κιθάρα, Καὶ ὁ
Νέτυς εἶχε μάθει μαντολίνο. Κάτοτε ἔτυχε νὰ τακουφώνην μὴ λίγο
— καὶ — δό Νότης τόχει ρίζει στὸ πιστό, καὶ ἔκανε φασιρέα καὶ ταχύδια.
'Εβριζε, ποικιλόταν, βιαστημόσε — τρόματα, γὰρ κείνον, ἀστονή-
στα, καὶ ἀντίστητα στὸν πρῶτο χαρακτῆρα του: ήταν ἀτ' τὴν πολλὴν
τον στενοχωρίαν. 'Υστερα, διως, τάσσαειν καὶ πάλι, καὶ ἔγιναν πάλι,
σαν πρίν, ἀχώριστοι.

Από τὸν παρόν, ἔμως, αὐτὸν τοῦ χωρισμοῦ, ὁ Νότιος εἶχε κάτως
ζηναυτεῖ. Κάποιος ἀδιδόστες μικροφωταβολές, είχαν συντελεστεῖ στὸ
χωρατήρα του. Σύγχρα τῷ ἐλεύθερῳ, σὲ κάποια νέντρα ἔποτα —
στὸν τενέδες καὶ τὸ καφέ—ἄμπελο τῆς Τροφύμας— κ' ἔκανε παρέ
μ' ὑποκείμενα, ποὺ ἀλλοτε τὸ ἀπόφευγε πολὺ προσεχτικά. Μολατάντα
ἔκανε παρθενικός ἀσώμα. Με τίς γυναικες, μάλιστα, μπορεῖ νὰ τει
κανένας, πότε ήταν ἀκατάδεχτος. Μ' ὅλο το κυνηγήμα τού τούχωνα
—καθὼς ἦταν σοβαρός καὶ σωματικησούμος, με τὰ μεγάλα καυτανά
τον μάτια, τὶς πλούσιες ἀγέλειες τῶν εποτενών μαλλιών του, καὶ τὸ
σταρεόν δέρμα του, τὸ σύν ήμωραμένο— ήξεν πάντα νὰ καρτεί
τὴ θέση του καὶ τὰς ἀποτάχυνους μὲ μῆση, μόλις ἔβλετε νὰ τὸν κον
τούγκηνον, μὲ τὸ εἰρωκό τον καμαρένο. Κ' ἔσειν τὸ καμιγκέλο,
τὶς ἔκανε νὰ σπάζουν! Καποτε, μάλιστα, ποὺ μιὰ τὸν δάγκως στὸ
σέρρερο —στὸ καρφωδεῖο τῆς Γιανούζης, στὴν παρδά τῆς Τροφύμας—
γύρισε καὶ τῆς ἔδωσε μια δυνατή σφαλάρα, καὶ παρὰ λιγό νὰ γίνει
ταρπέηνηση, μὲ κάπια νατές τοὺ τούχωνα
τὸ λόγο. Κι' ἂν δὲ ήταν ὁ Ροστάρης κ' ἡ
παρέμ, μὲ βρισκόταν μετρηθεμένος γιὰ κατά.
Εἴ τοις μετά τού δὲν σύμπτων διατά

γράφος Ἐδύρδου
νόο.

Ἐκεῖ μέσοι ξέπιντε καὶ ὁ Νότος. Τὸ δέναια τῶν συνεχῶν καθηύδων,
τὸν φυκῶν, τῆς γαστρίδης μηχαῖς, δρίμισαν τὴν σκέψην του στά-
τράματα τοῦ κόσμου. Ἐγένετο παρέμετρον με τὸ ἀλάνια, μὲ τοὺς οπικειομέ-
νους διαρρήγητες, μὲ ὅτι τοι κατακίνει τὸ Περαία. Ἐγένετο φύλων
πατιδίων ὑδεστόντων καὶ παραστρατιομένων, τοῖς μιτωντρουματοῖς καὶ τοῖς
κρατητριοῖς. Κύ διώροι, ἐκείνων ἔμενε ἀπειροχοτος, ἀτ τὶς δὲλθιμέρες
τοὺς ἐπιδράσασις. Θύ πεις, αὐτός, ηταν ἔσχωριστός; Ἰσως νὰ συνέ-
βαινε καὶ αὐτό. Δὲν εἶχε κιόνι φυσική στὰ τέτια; Ἰσως, διώροι, καὶ
ἡ φύλια τὸν Ρούσακα, να τοῦ ηταν στηγανία απονέδω, γιὰ τὴν ἀν-
τιστοσή του στὸ κυκοῦ. Τοῦ χρονίστειν σάν ἔνιας στύλοβοτής, σὰν ἔνιας
γάνημας ἀντεποιησαμός. Γιατὶ, καὶ κείνος, ηταν κακή πάτητα, παρ'
ὅτα τὸ ἄσκοπα νιτραφερίσαμά του. Ηταν δρομιτός, ἀλλά φιλότι-
πος. Τὸν ἀναποτέλεστον καὶ αὐτὸν τὸν ποτέρον τούτον.

Ἐξεντὸς εἶχε ἄλλο εἶδος λεβεντιᾶς. Ψύλλος, γαμπάτος, καλοκαριώνεος, μὲ πάτινα μαῖνα, τρηφερὰ καὶ λιπτυμένα, μὲ κοινέντα βαριά καὶ σοβαρά. Βαστοῦντο κάτι τὸ ἀργεντονό, ἀτ' τὴν κρητικήν καταγούντα, ὅπου τὸ ἀλλά, μαῖν, καὶ τὸ ψυλλό, τὸ ἔμερο, τὸ παιδικούντα συμπαθετικό. Είχαν, τί οἱ δύο τους ἔνα γάρωρισμόν κοινόν: τὸ φυσικὸν συγχρότητα πότῳ φέροσσι, μιὰ καλιοτινὴν, βαθιὰν καὶ ὁδηγημένην, μιὰ σοβαρὴν συνείδησην τῆς στραφηγῆς φιλίας. Μαζὶ μὲ αὐτόν, μιὰ γνώσην τοῦ καθικόντος, μιὰν ἀνταλληληγορίαν τοῦ λιπηγενῆς, ποὺ κώπιες κάποιες πατέεις, προκατέκλεις μὲ δύο τὴν τενιχογή σημηθεσσίαν, ποὺ κατιδύσπεν

ΟΙ ΕΝΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

*'Ο Γάλλος μυθιστοριογράφος Ἐδμόνδος
'Αοωκούο.*

ΑΠΟ ΤΑ ΜΑΡΤΥΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Η ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΜΙΑΣ ΕΛΛΗΝΟΤΟΥΛΑΣ

Η πολιορκία τῆς Δαμασκοῦ ἀπ' τοὺς Σαρακηνούς καὶ ὁ γενναῖος φρουράρχος Θωμᾶς Πελαγωνίτης. Τὰ βάσανα τῶν Χριστιανῶν. Τὸ εἰδύλλιο τῆς Εὐδοκίας καὶ τοῦ Ιωνᾶ. Η Δαμασκός παραδίνεται στοὺς Ἀραπάδες. Τὸ δραματικὸν καραβάνι τῶν φυγάδων. "Ἐνας ἔρωτας ποὺ μεταβάλλεται σὲ θανάσιμο μήσος. 'Ο ἀρνησιθρησκός κι' ἡ πρώην μνηστή του.

"Η λύσις τῆς τραγωδίας, κτλ. κτλ.

Α σᾶς διηγήθουμε παρακαλοῦ τὴν τραγῳὴν Ιστορίαν μᾶς Ἐλληνοτούλας, ποὺ συνέβη 633 χρόνια μετά τῆς Γέννησης τοῦ Χριστοῦ, κοντά στὴν περιφέρεια τῆς Δαμασκοῦ τῆς Σιρίας....

Τὴν ἔποιη ἔκεινη, Ἰονίῳ μῆνα, στρατός Ἀραβίων ἀπὸ 45 χιλιάδες ἄνδρες, μὲ σπρετιγό τὸν Ἀβοὺν Ὁμετεγάχ, παλιούσκοντες τὴν Δαμασκό. Η χριστιανὴ φρουρά τῆς πόλεως ἦταν γενναῖα, ἀλλὰ μητρική, μὲ φροντιστικὸν ἔναν "Ἐλληνα τὴν καταγωγὴν Θωμᾶ Πελαγωνίτην. Οἱ παλιούσκοντες, ἀμα κατελείωνται τὰ τρόφιμα τοὺς, ἐπεκτείνουσαν δύο ἔξοδους, ἀλλ' ἀποκρούντωνται ἀπὸ τοὺς Ἀραβεῖς καὶ ἀναγκάστηκαν νὰ ξαναγυρίσουν πάλι μέσου στὰ τείχη τῆς πόλεως.

"Ἔτος ί πολιορκία ουντίζεται ἐπὶ ἑδωμῆται αὔξενα μέρες. Τέλος οἱ κάτικοι ἔχουν τὸ ὑδρόποτον τοὺς καὶ τὴν ὑπεριονήν τοὺς καὶ ἔστειλαν πρεσβεῖαν ἀπὸ ἔκποτο πρεσβύτερον, ἐπικαταλύμενον τὸ ἔλεος τοῦ Ἀβού Ὁμετεγάχ. 'Ο Ἀραψ ἀρχηγὸς δέχτηκε μὲ φιλοφρεστικὸν τὸν ἀπειλημένον στὸ πλούτον τοσαντό τον καὶ ἔδήλωε, ὅτι δεῖ τὸν Δαμασκοῦντας ἥθειαν νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν πόλην, μαρεμέναν νὰ φύγουν ἀνενόχλητοι, παίρνοντας μάζη τοὺς καὶ τὰ πολιορκητότερα πράγματα τοὺς. "Οσοι πάλι δὲν ἥθειαν νὰ φύγουν, μαρεμέναν νὰ μείνουν στὴν πόλη, διατηροῦνται καὶ τίς ἰδεοτηρίες τοὺς. Η Δαμασκός ἔμως θὰ ἔπειρε στὸν ἔξοιλο τοὺς καὶ ὅλες ἡ ἐκκλησίες θὰ μετεβάλλονται σὲ τζαμά, ἐπότε 7 ποὺ θὰ ἔμεναν για τὴν λατρεία τῶν Χριστιανῶν.

Οι ἀποικόστοι πέριξ τοὺς ὄρες αὐτοὺς καὶ ὑπέραρχαν τὴν συνθήκη παραδόσεως.

Η Δαμασκός ἔλεγε ἐπτὰ τάλες. Τὴν δριμομένην ὥραν, ὅτι Ἀραψ ὀπρεπτήρος μὲ τὸ στρατὸν τὸν παραστάσιον μπροστὰ σὲ αὐτὸν ἀπέντε, ἥ δεῖται ὅμετος τοῦ ἀνίστημα. "Ἄλλα τὴν ἴδια ὥραν ὁ Καλίφη ποὺ Ἀράβων, ὁ θηρωδὸς Καλέδ, μὲ ἄλλο στρατό, μπήκε ἀπὸ μία ἀλλή πόλη μᾶτα στὴν Δαμασκό καὶ, διαμενούντας μὲ τὸ στρατηγὸν τοῦ γιὰ τὸν ὄρος τῆς πυραδόσεως, ἀρχισε νὰ σφάξῃ καὶ κατέκαψε.

Ο τίμιος ὄντος Ὁμετεγάχ, μᾶλις τὸ ἔμαθε ἀπό τὸν ἔρωτας ἐπὶ τόπου καὶ μὲ δυσκολία τὸν ἔπειρος νὰ πάψῃ τὴν σφραγὴ καὶ νὰ μείνει πετός στὴν συμφωνία τῆς παραδόσεως. Καὶ ἔτοι ἀποκατεστάθη ἡ τάξις στὸν Δαμασκό, τὴν ὄποιας οἱ περισσότεροι κάτοικοι ἔμειναν σ' αὐτὴν ἀποτελέσθηκαν στὸν Ἀράψ τοῦ πληρωμούν φέρον. Ο ἀνδρεῖος ὄντος Θωμᾶς Πελαγωνίτης καὶ οἱ ἐπικήποτες ἀπό τοὺς στρατηγῶν τοῦ, ἐποντήσαντο τὸν περίπολον ἀπὸ τὸν ὄρος της Μουσουλμάνους Ἀράτηδες. Καὶ ἔφυγαν ἀπὸ τὴν πόλη, ἀκαλούσθηκαν καὶ αἱ γυναῖκες ποὺς, τὰ παιδιά τοὺς καὶ ἀρκετοὺς πολύτες. "Επειτα δὲ ἀπὸ μία μεγάλη καὶ κοπιαστικὴ πορεία, κατεποκήνθισαν στὰ λειβάδια...

ἀναγκαστικά, τὸ δράμα τῆς ἀνόνυμης ζωῆς τοῦς. "Ηποτε μᾶλις λανθάνουσα στροφὴ, ἔνας ἀπὸ τοὺς κυρφοὺς δεσμούντες ἔζεινος, ποὺ γεννοῦντα, μεστώνουν καὶ φουντώνουν, μόνο μέσον στὴν ἀγρή, τὴν ἀνεκτίμητην τὴν διαμαντένα λαῖξη καιρού.....

Πολλές φορές δοκίμασαν νὰ τοὺς χωρίσουν ἄλλοι, μὲ χίλιες—μόνο προφάσεις, ἀπὸ ζήλεια. "Ομως, δὲν τὸ κατάφεραν ποτέ. Μία φορά, μονάχα, τὸ κατάφεραν—κι' ἀπὸ τὸ τοσούνια τοὺς, ἔγινε μὲ πάθος καὶ μὲ πεισμό, σύν τὰ τυφλά καὶ ἀπότομα ξεστούσαντα μᾶς δινατῆς ἀγάπης πληγούμενης... Κ' ἔπειτα γινήκαν, πάλι, φύλοι·—καὶ, μείζιστα, πὸ φίλων μὲ ἀπὸ πρῶτα.

"Υπάρχουν κάποια πορείατα ώραια στὴν ζωή, κάποια τέτοια πολύτιμα αἰσθήματα, χαμένα μέσον στὰ βάθη τῆς φυσικῆς, ποὺ μάζι ἐμπονοῦν, μὲ τὴν ἵταντες της, τὴν φοβερὴν παρήγορην ἐπίπεδα, πὼς ὁ κόσμος δὲν ἔγινε τοῦ κάλουν—ἄλλα πόλες ἵστος νὰ βοδίζει κάποιον, ποὺς κάποια λύση φωτεινή, μυστηριώδη, ποδὲς κάποιον ἀγνωστοῦ καὶ ἀνότερο σκαρά...

(Ἀκολούθει)

Δὲν είχαν ὅμως ἀκέμα ζωτικάσια, διαν ωτέρθασαν στὸν καταυλισμὸν τοὺς ἔφιπτοι ἀγγειασθέντες τὸν Καλίφη καὶ τὸν ελασσούνταν, διὰ ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν, ὥφειλαν νὰ σηκώσουν τὰ τοσαντήρα τοὺς καὶ νὰ φύγουν, γιατὶ διαφρεστικά «δύν τοὺς κατεδίλωκε καὶ θὲ τὸν ἔσφατος ὅλον», ὡς ἔχθιστος τοῦ Προφήτου καὶ τὸν ἀληθινὸν πιστῶν.

Η ἀπελή ἔμως αὐτὴ τὸν Καλίφη δὲν θὰ ἐπωαγιατικούτερο θιστεῖ, ἀν δὲν συνέβαινε τὸ ἀκόλουθο ἀποφοδήσητο ἐπεισόδιο:

"Ἐνας νέος Σύνοικος, καταδύομενος ἀπὸ ἀρίστη Χριστιανὴ οἰκογένεια τῆς Δαμασκοῦ, είχε ἀφρεμιστεῖ μὲ δραΐα «Ἐλληνοτούλα», Εἶδοκιού ὄνομαζενόν της ὅποιας οἱ γονεῖς είχαν μεταναστεύσει ἀπὸ τὴν Κέρτο στὸν Δαμασκό γιὰ εὐτόπιο ὑφασμάτων. 'Ο Ιωνᾶς (αὐτὸς ἦταν τὸ διοίκημα τοῦ νέου), ἀγάπατος παράφερα τὴν Εὐδοκίαν, καὶ ἐπεδίδη οἱ γονεῖς τοῦ ἀνέβαλαν τὸ γάμο τοὺς, οἱ ἀφρεμιστικούτεροι ἀποφάσιαν νά... τὸ σπίτισσον ἀπ' τὴν πολιορκούμενη πόλη...

Στὸ δεύτερο ἔμως ὁ Ιωνᾶς ἔπεισε σὲ παγίδα καὶ ἀχμαλωτίστηκε ἀπὸ τοὺς Ἀράτηδες, ἐνώ νὶ Ἐπέδοκιος—ἐπιτελῶς ἀπὸ σημπτωτή—κατέρθισε νά ξεψύγη καὶ νὰ γιργίσῃ στὴν πόλην.

'Ο Ιωνᾶς, βασιλέμενος ἀπὸ τοὺς Ἀράτηδες, ἀναγκάστηκε νά δεσπήτῃ τὸ Μουσουλμάνον γιὰ νὰ γίνωσκε τὴ ζωὴ τοῦ. Καὶ δένται ἡ Δαμασκός ἔπεισε στὶς χέρια τῶν Ἀράτηδων, ὁ Ιωνᾶς (Ἀχμέτ τώρα) παρουσιάστηκε στὸ σπίτι τῆς Εὐδοκίας, η δεῖται μαζί μὲ τοὺς γονεῖς της ἦταν ἀπὸ τοὺς παρέμεναν στὶς πόλι. Μόλις δένται ἔνα νέα, τοῦ εἰπειρονητικά :

— "Εγαθα πός ἀρνήθηρε τὸ Χριστό καὶ γίνεται Μουσουλμάνος! Λοιπόν, πήγανε νά πάρεις καμιανά 'Αραστάν! 'Εγώ Χριστιανὸν γεννήθηρα καὶ Χριστιανὴ θά πεισθαι!

'Ο σύντηρος πούλος ἔπειστηκε νὰ δρασανόητη, ἀλλ' ἡ Εὐδοκία ἦταν ἀμετατειστή. Καὶ ὁ Ιωνᾶς ἔφυγε, μενομαρτυρώντας φοβερές ἀπελές.

— Θώ ιδεις τί ἔχεις νά πάθης καὶ σὺ καὶ οἱ ἄλλοι Χριστιανοί... Ναι, Μουσουλμάνος είμαι καὶ τέτοιος θὰ μετίνω.

Τὴν ἴδια βραδειά, οἱ γονεῖς τῆς Εὐδοκίας, φοβερώνται τίς ἀπελές τοῦ, πήγαν τὴν κόρη τοὺς, φέργωσαν διὰ περάγματα μπροστάντων στὶς γκαμίτες καὶ ἔφυγαν ἀπὸ τὴν Δαμασκό, πηγανόντας νά συμβουτανούν τοὺς ἄλλους σιματριώτερος τοὺς.

***

"Ενταρισταζεν ὁ Ιωνᾶς, κυφευμένος ἀπὸ τὴν μανία τῆς ἐδακήσεως, ἐπήγει στὸν Καλίφη Καλέδ καὶ τὸ πατέρας τοῦ, πήγαν τὴν κόρη τοὺς, φέργωσαν διὰ περάγματα μπροστάντων στὶς γκαμίτες καὶ ἔφυγαν ἀπὸ τὴν Εὐδοκία, πηγανόντας νά συμβουτανούν τοὺς ἄλλους σιματριώτερος τοὺς.

Καὶ γρίγαρη, δὸ Καλέδ μὲ τὸν Ιωνᾶ, ἐπειράτης τεπτάρων γηλάδων ἱπτέων, ἐκάλπασαν ποδὲς τὴν πεδιάδα, ἐπέφεσαν τὸ δρός Λίβανο καὶ κατέφθασαν τοὺς Χριστιανούς...

Οι δυστυχισμένοι αὐτοὶ, καταταξιούμενοι καθὼς ἤσαν ἀπὸ τὶς ταλαπωρίες, δὲν μποροῦσαν νὰ ξεφύγουν. Τὸ θιβόκιον τοὺς ἤταν τόσο κατατεσμένο, ὥστε οὔτε τὴν παραμυκήν ἀντίσταση ήταν σὲ θέση νὰ πεισθεῖται ποτέ τοῦ Αράτηδην.

Καὶ οἱ Αράτηδες ἵτεταις ἐθέριζαν κεφάλια μὲ τὶς μαρνές τοὺς στάθες, κορτὶς νά λυτηθῶν οὕτε τὶς γυναῖκες, οὔτε τὰ παιδιά. Η κοιλάδα ἔγειμεσε ὅμιταν καὶ πτώματα. Δὲν ἄφησαν κανένα ζωτανό.

Μέσα στὶς φοβερή ἔσεινη ἀνθρωποφαγη, δὲν ἔπικαπτεικός Ιωνᾶς (ἢ καλύτερος ὁ Αχμέτ) ἐκνήτεις δῶ καὶ κεῖ νὰ βρῇ τὴν Εὐδοκία, γιὰ νὰ χρειάσων τὰ ξεστοτικά του. Καὶ τὴν βρήκε πράγματα στὶς ρίζας ἐνός βράχου, διότου κοίτανταν σφαγιμένοι δι πτώματα τῆς καὶ οὐ μάνι της.

— "Ἄτμε! τοῦ φάναξε μόλις τὸν εῖδε η κόρη. Ατίμε, δὲν θὰ μέ πάρεις ζωτανή!

Καὶ καὶ οἱ ὀργητικός Ιωνᾶς (ἢ καλύτερος ὁ Αχμέτ) ἐπειράτης τοῦ κόρητος της ένα μαζιλιό καὶ τόμιτηξε στὴν παρδιά της.

— "Επεσε νεροὶ ἐπάνω στὰ πτώματα τῶν γονέων μης.

